

Abort – trendar over tid og internasjonalt

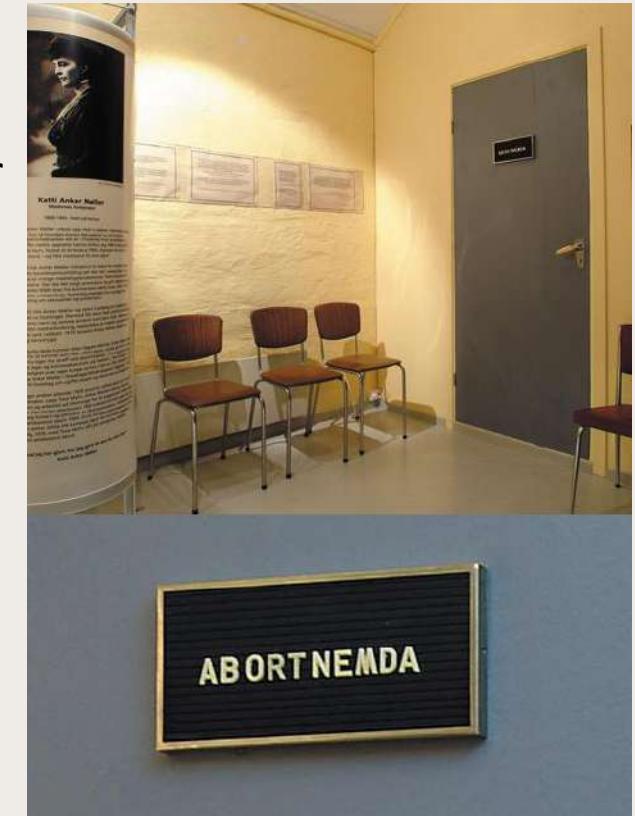
Mette Løkeland, FHI

2020

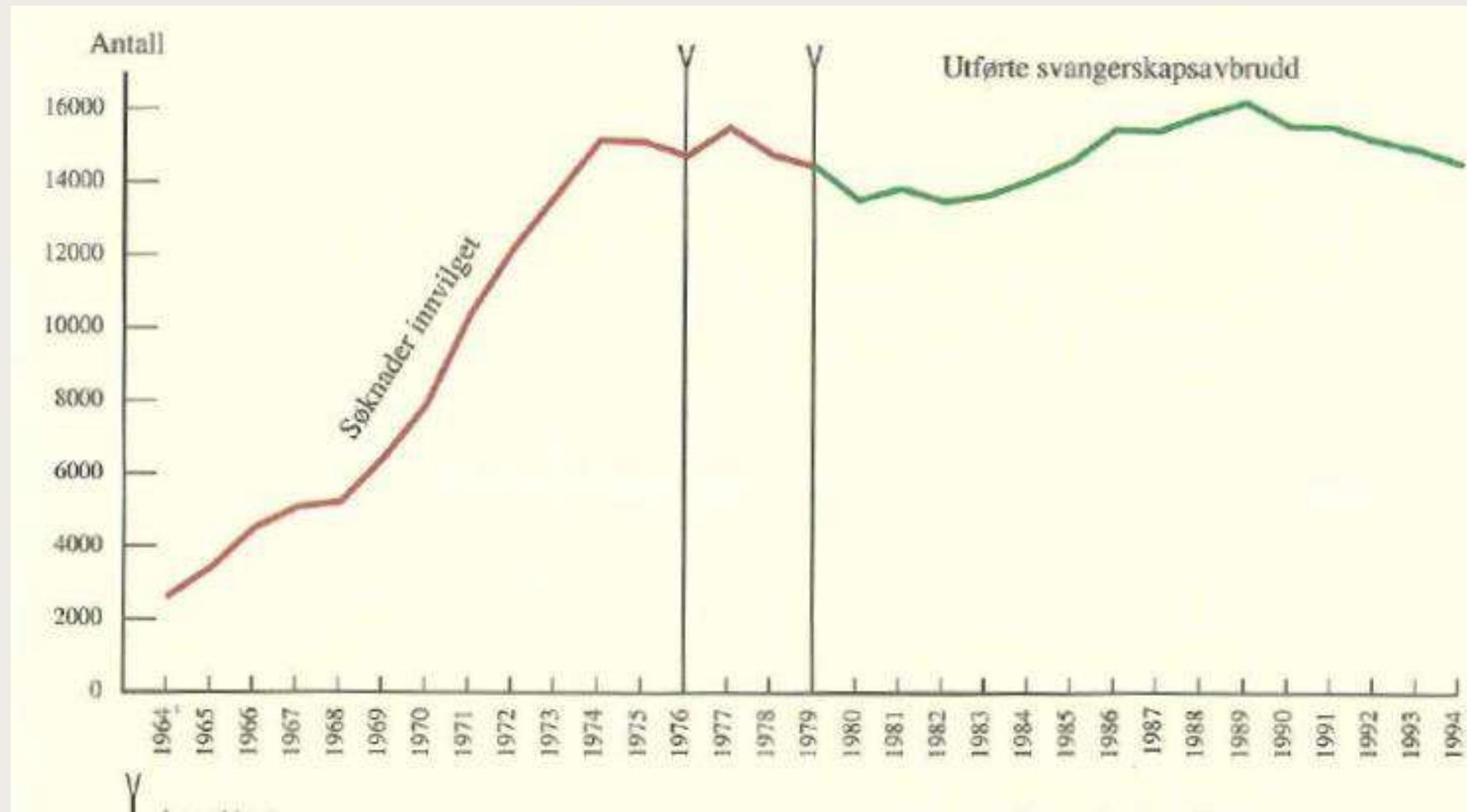
Abortlova si historie

Frå 1900-talet til no

- Rundskriv 1889 – ved fare for kvinnens liv og helbred
- 1902 §245 i Straffelova (tre års fengsel)
- 1960 (1964): kvinne sitt liv og helse var truga, fåre for arvemessige skader hjå fosteret, eller om graviditeten skyldtes valdtekt eller incest. Å inkludere sosiale kriterier vart avvist. Kvenna måtte få ein lege til å söke for seg, og var ho gift, måtte ho få samtykke frå mannen.
- 1975: Kvenna fekk sjølvstendig søknadsrett til nemnd og slapp samtykke frå mannen, sosial indikasjon vart inkludert, reservasjonsrett
- 1978: Sjølvbestemt abort opp til utgangen av 12. veke.
- 2019: Obligatorisk nemnd ved alle begjäringar om fosterantalsreduksjon uavhengig av svangerskapslengde

Abortrater før og etter lova

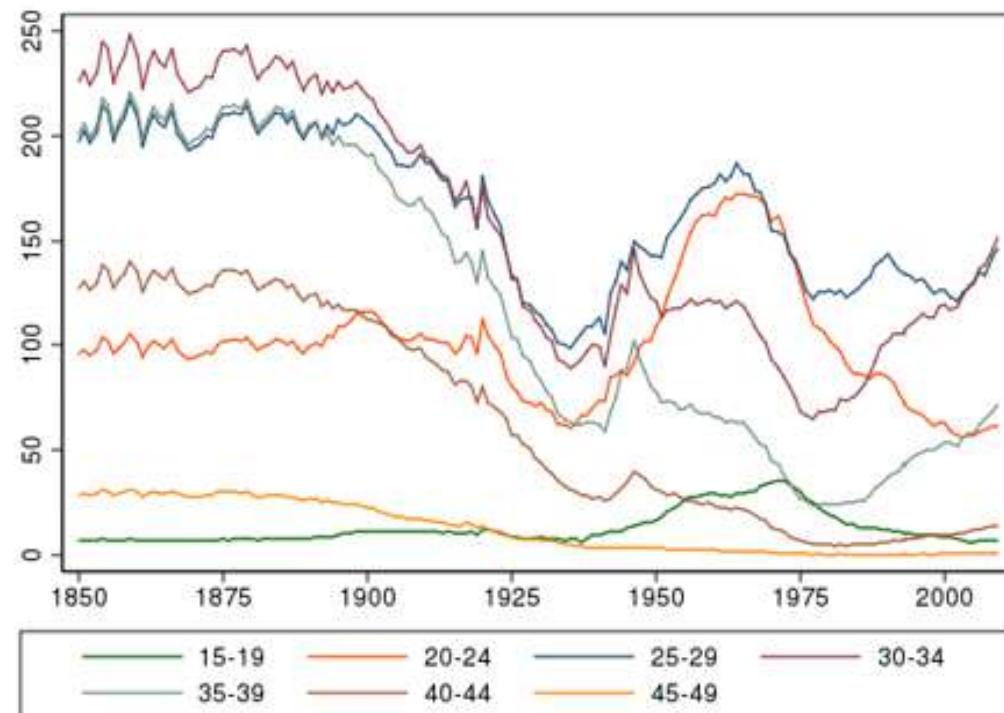

Fertilitetsrater

Noreg

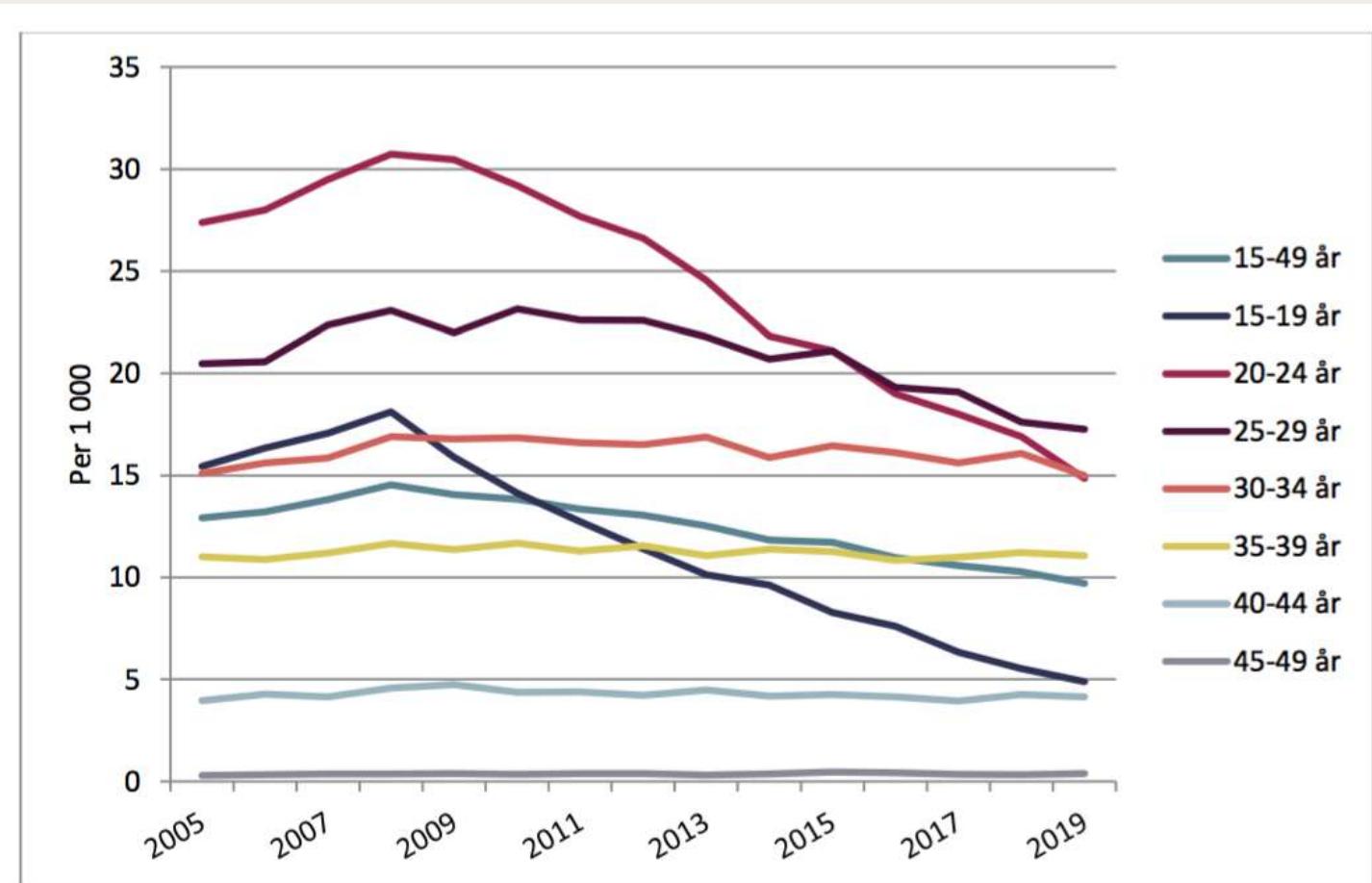
- Høg fertilitet blant dei under 25 år var eit fenomen i etterkrigstida og fram til god tilgang på prevensjon
- Det er berre ein kort periode i etterkrigstida fram til tilgang på god prevensjon at snittalderen for å føde sitt første barn var under 25 år

Figure xx: Age specific general fertility rates

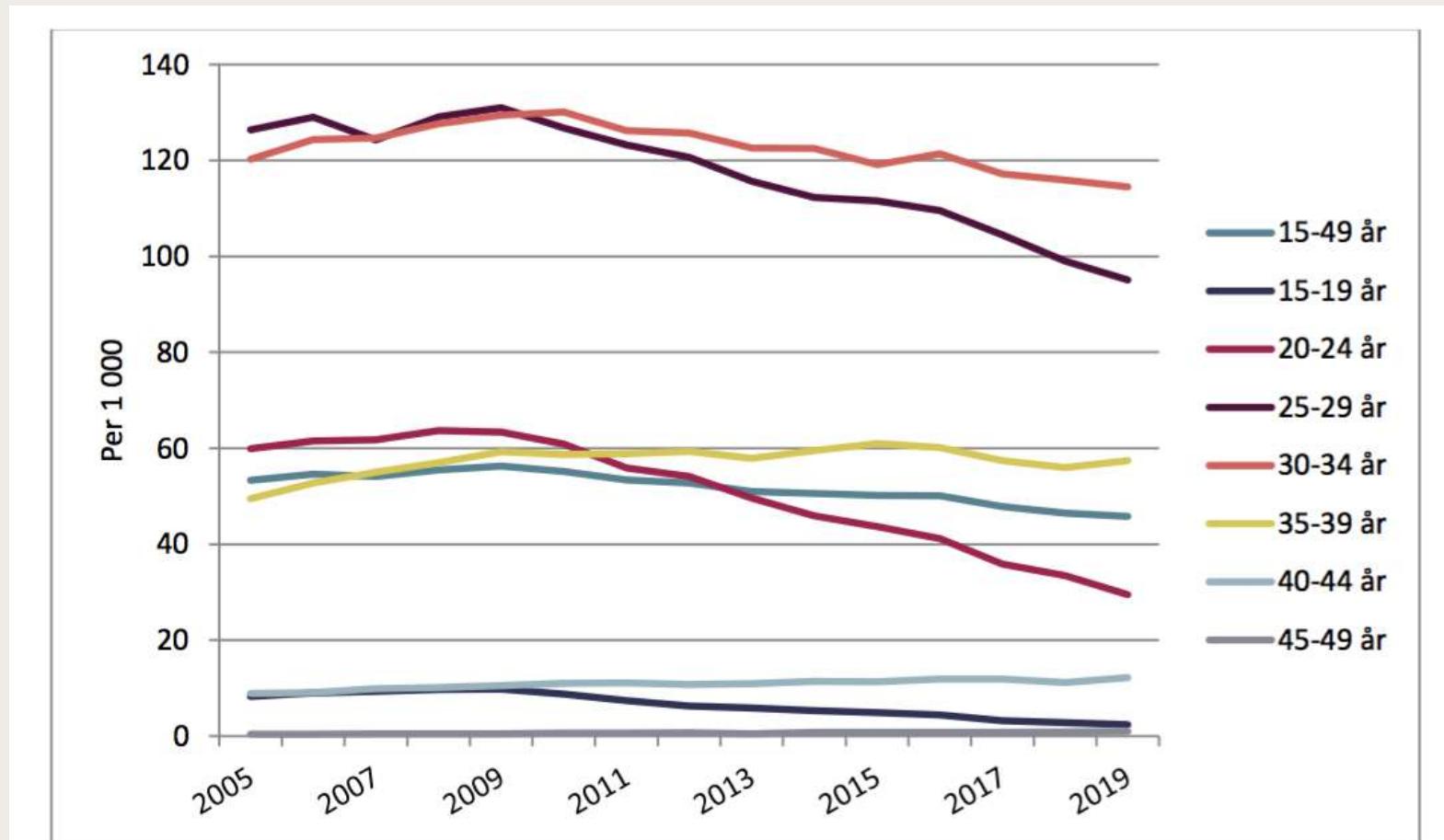
Notes: The figures plot age-specific fertility rates in Norway. The fertility rates are the total number of births per 1000 women in the different age groups. The horizontal axis gives the child's year of birth.
Sources: Norway: data are from [Brunborg and Mamelund \(1994\)](#). After 1993, the data are updated using register, and age at the end of the year is used throughout the period.

Abortrater

Figur 1. Utførte svangerskapsavbrot per 1 000 kvinner etter kvinne sin alder 2005-2019.
Kjelde: Abortregisteret.

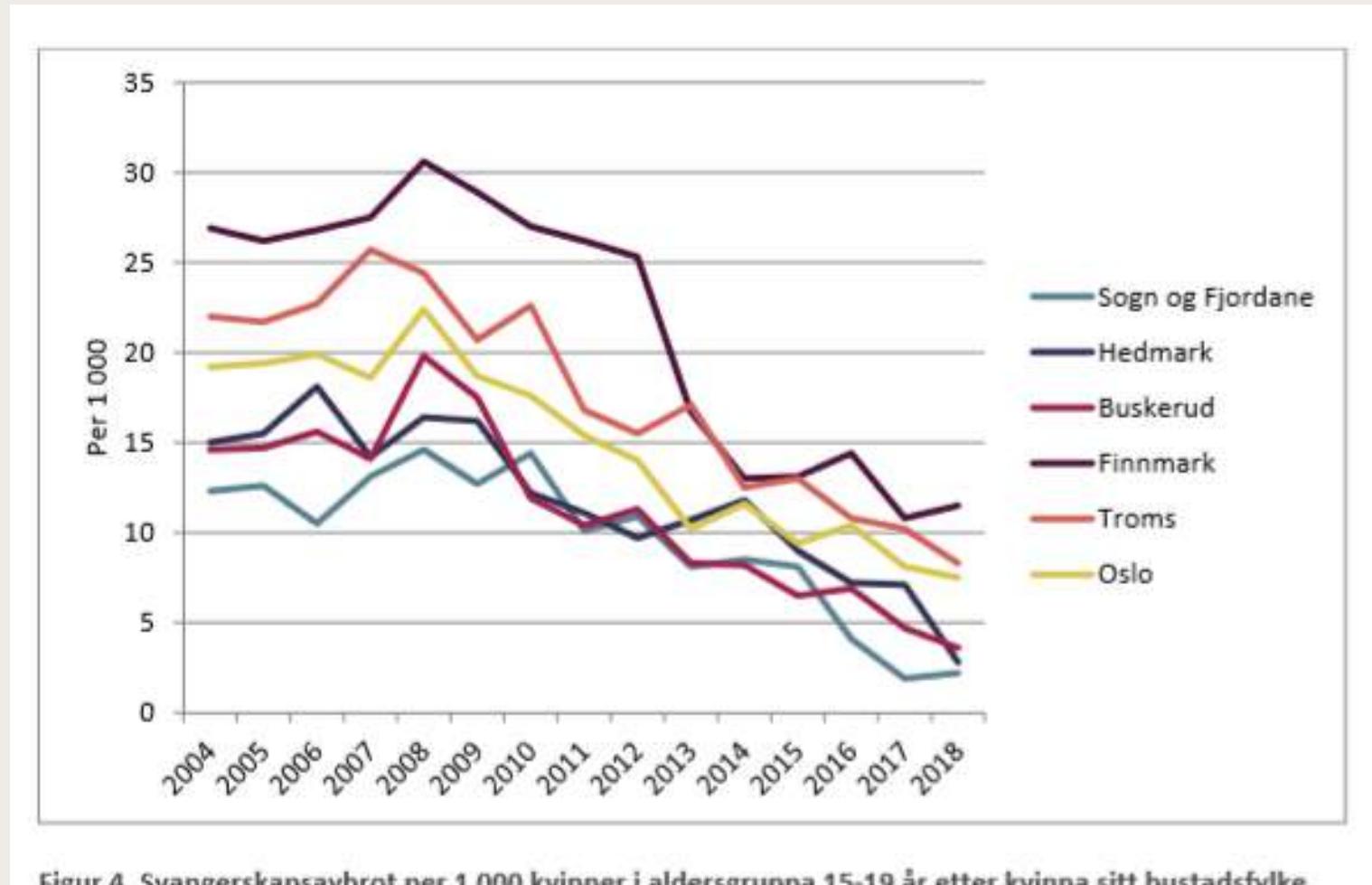
Fødselsrater

Figur 2. Fødslar per 1 000 kvinner for kvinner 15-49 år i perioden 2005-2019.
Kjelde: Medisinsk fødselsregister.

Under 20 år

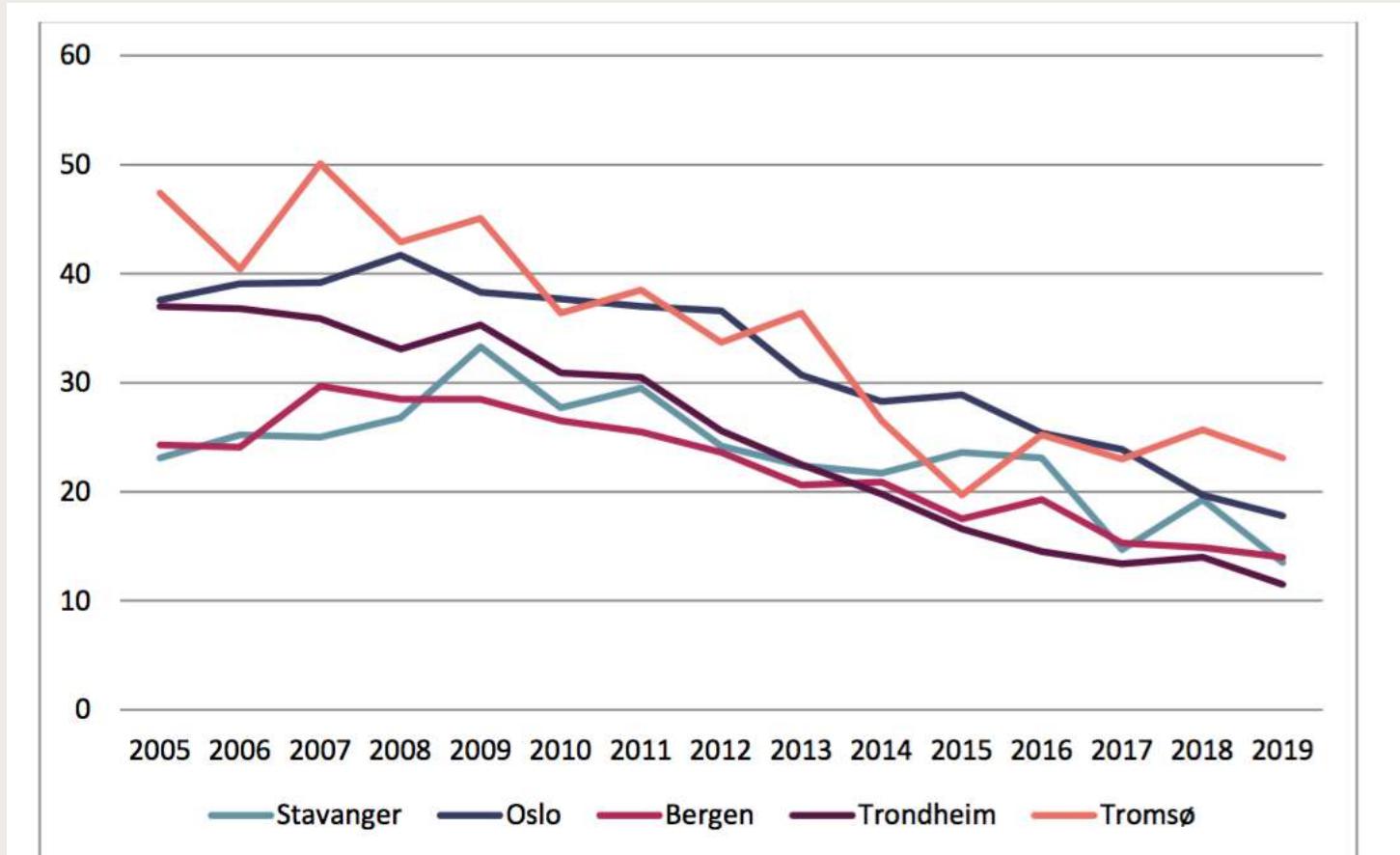
- Mindre skilnad mellom fylka enn før

Figur 4. Svangerskapsavbrot per 1 000 kvinner i aldersgruppa 15-19 år etter kvinne sitt bustadsfylke for utvalde fylke (dei tre med lågast rate og dei tre med høgast rate) i 2018. Kjelde: Abortregisteret.

20-24 år

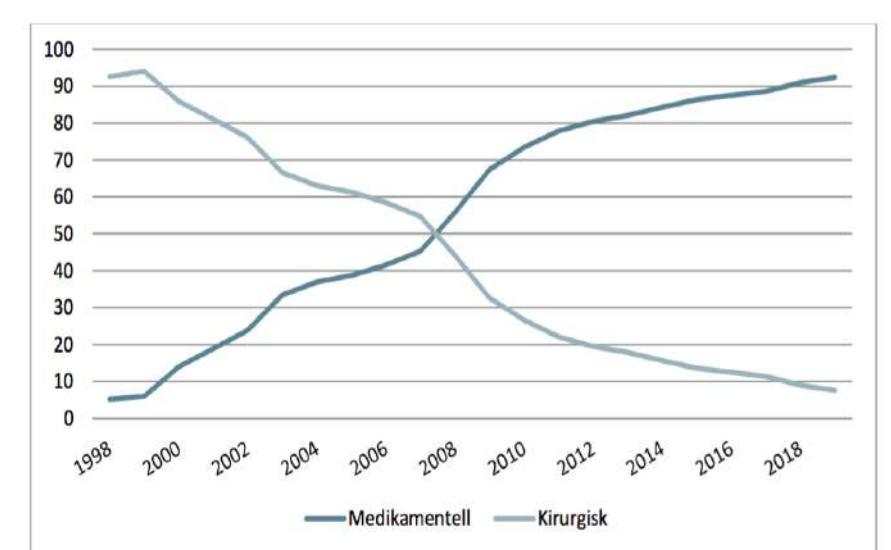
- Jamn nedgang i alle universitetsbyane

Figur 5. Svangerskapsavbrot per 1 000 kvinner i aldersgruppa 20-24 i dei store byane i 2019. Kjelde: Abortregisteret.

Metode og gestasjonslengde

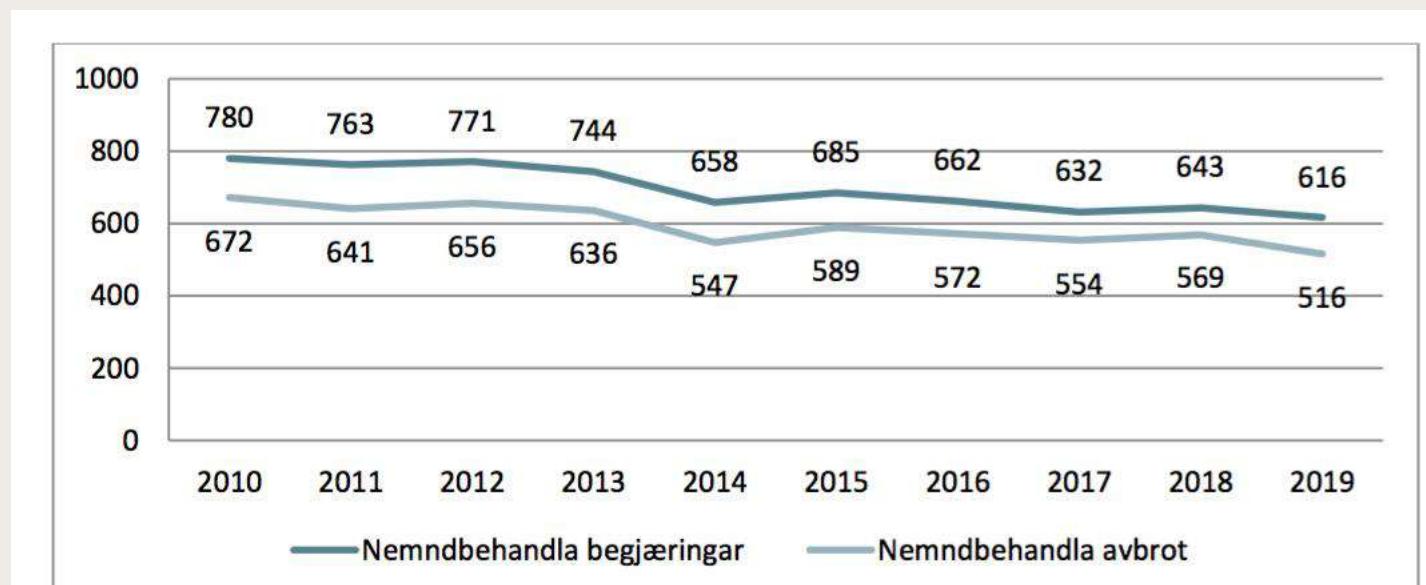
- 95,5% av alle abortar er utført før 12. veke
- Etter innføring av medikamentell abort har andelen abortar utført før 9. veke auka frå ca 40% til 80%
- Kanskje har tilgangen til kirurgisk abort vorte for dårlig ved nokre sjukehus?

Figur 6. Utførte sjølvbestemte svangerskapsavbrot etter metode 1998-2019. Kjelde: Abortregisteret.

Nemndabortar

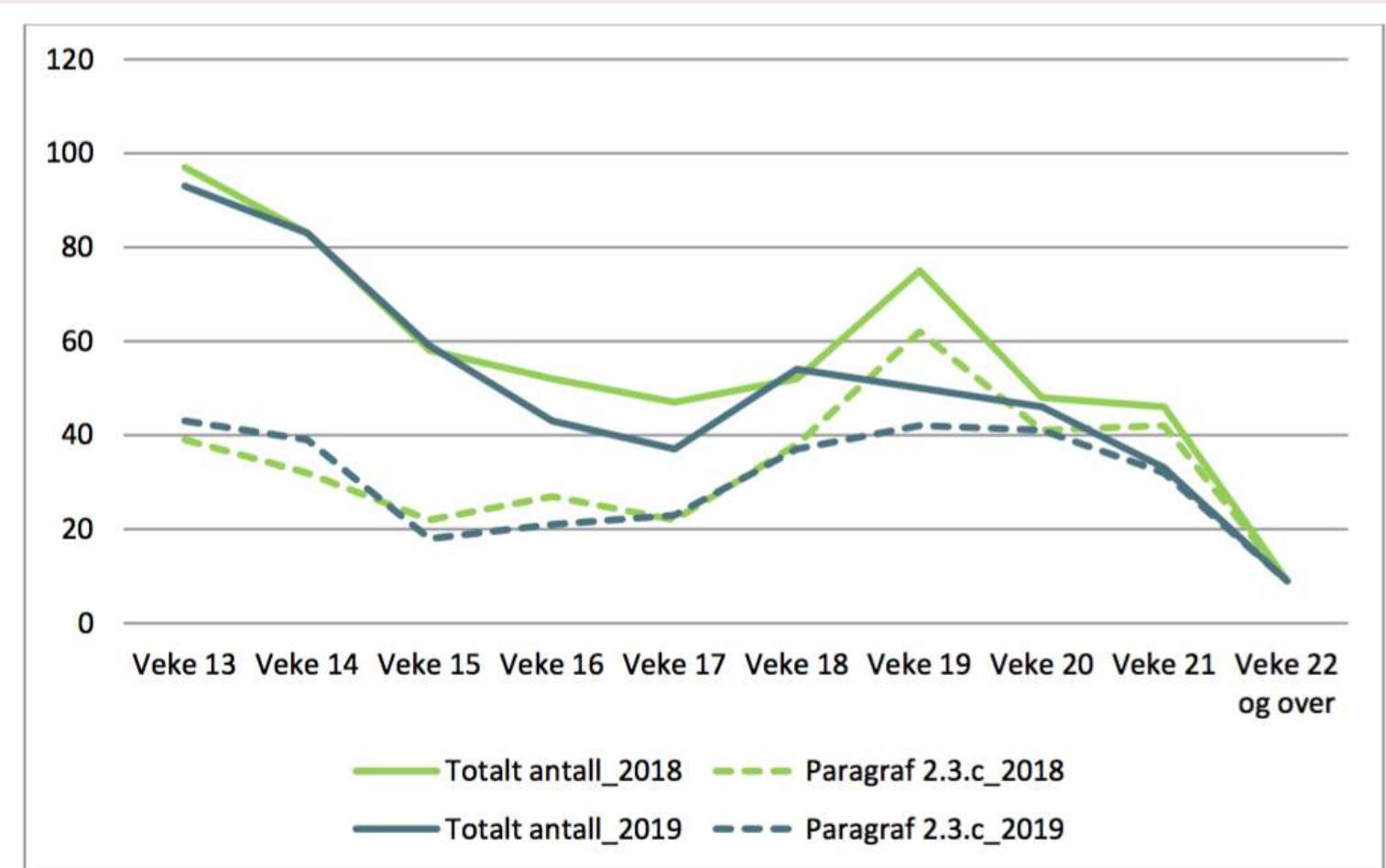
- Mengden held seg på ca 4,5% av alle abortar

¹ Nemndbehandla begjæringar som går til klagenemnd vert telt berre ein gong.

Figur 7. Nemndbehandla begjæringar¹ og utførte nemndbehandla svangerskapsavbrot 2010-2019.
Kjelde: Abortregisteret.

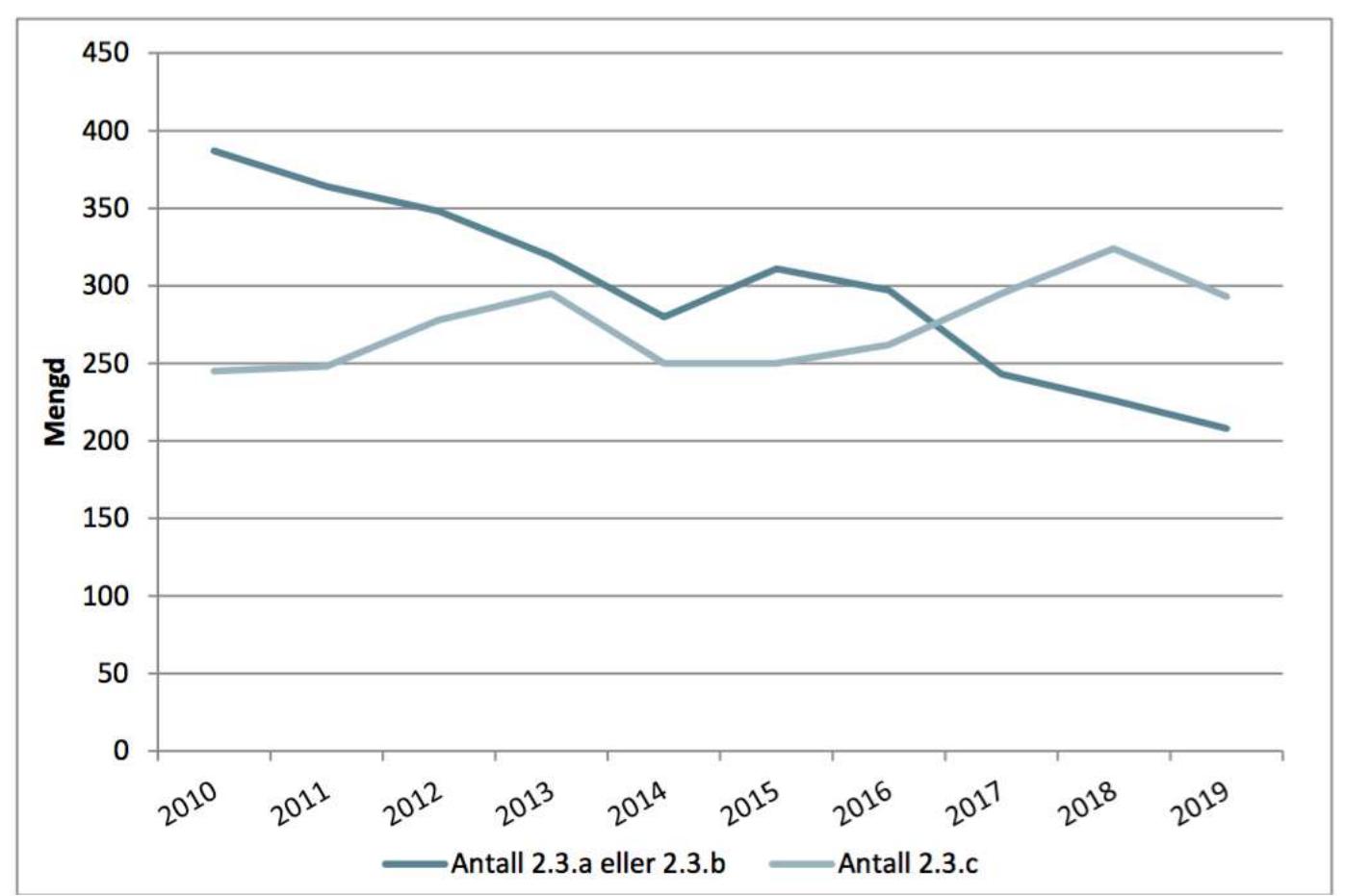
2. trimester abortar

Figur 11. Utførte nemndbehandla svangerskapsavbrot etter svangerskapslengde og indikasjon i abortlova § 2, tredje ledd bokstav c i 2018 og 2019. Kjelde: Abortregisteret.

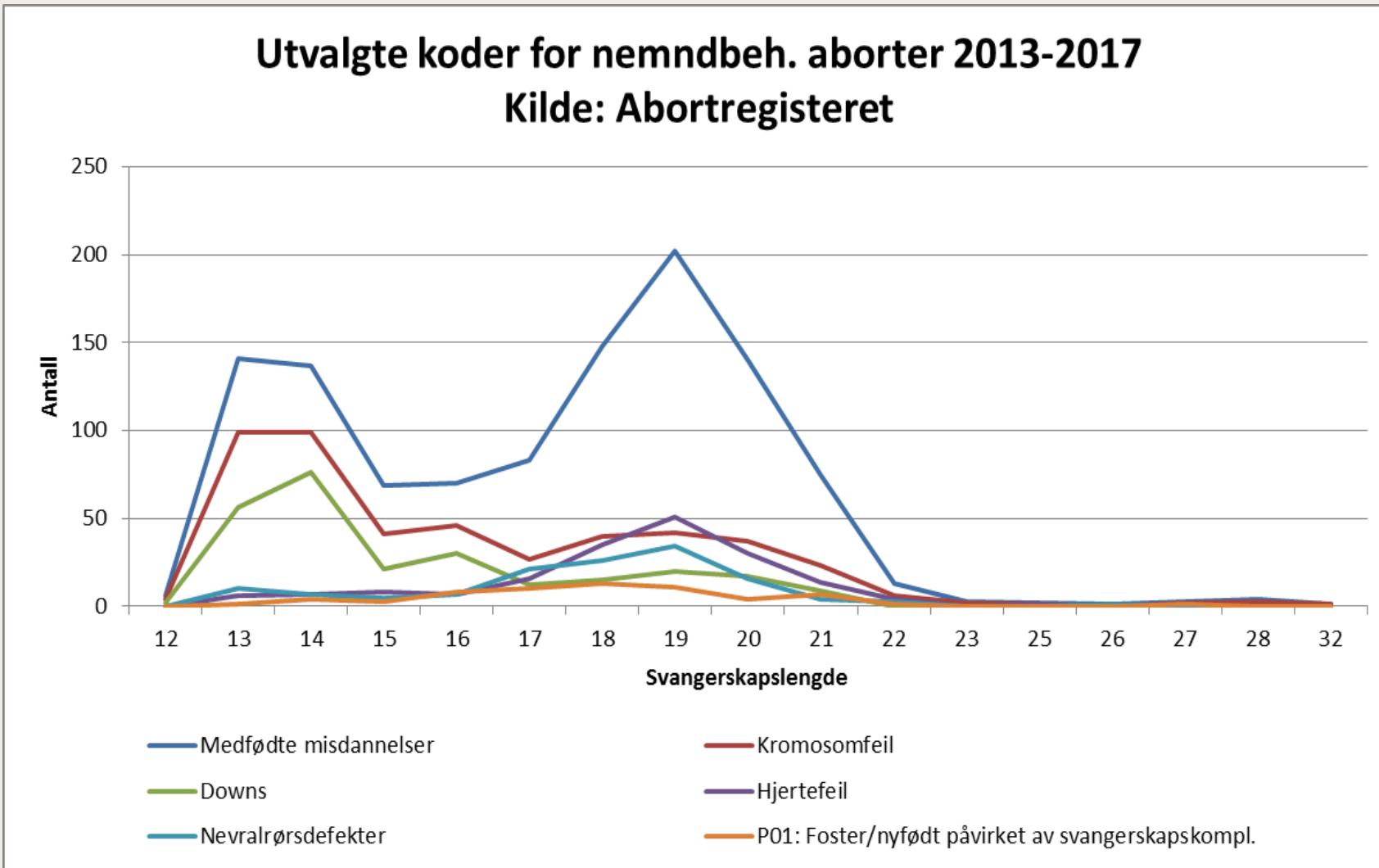
Nemnd i forhold til §

- Ein nedgang av 2.3 a og b følger nedgangen av uplanlagte svangerskap

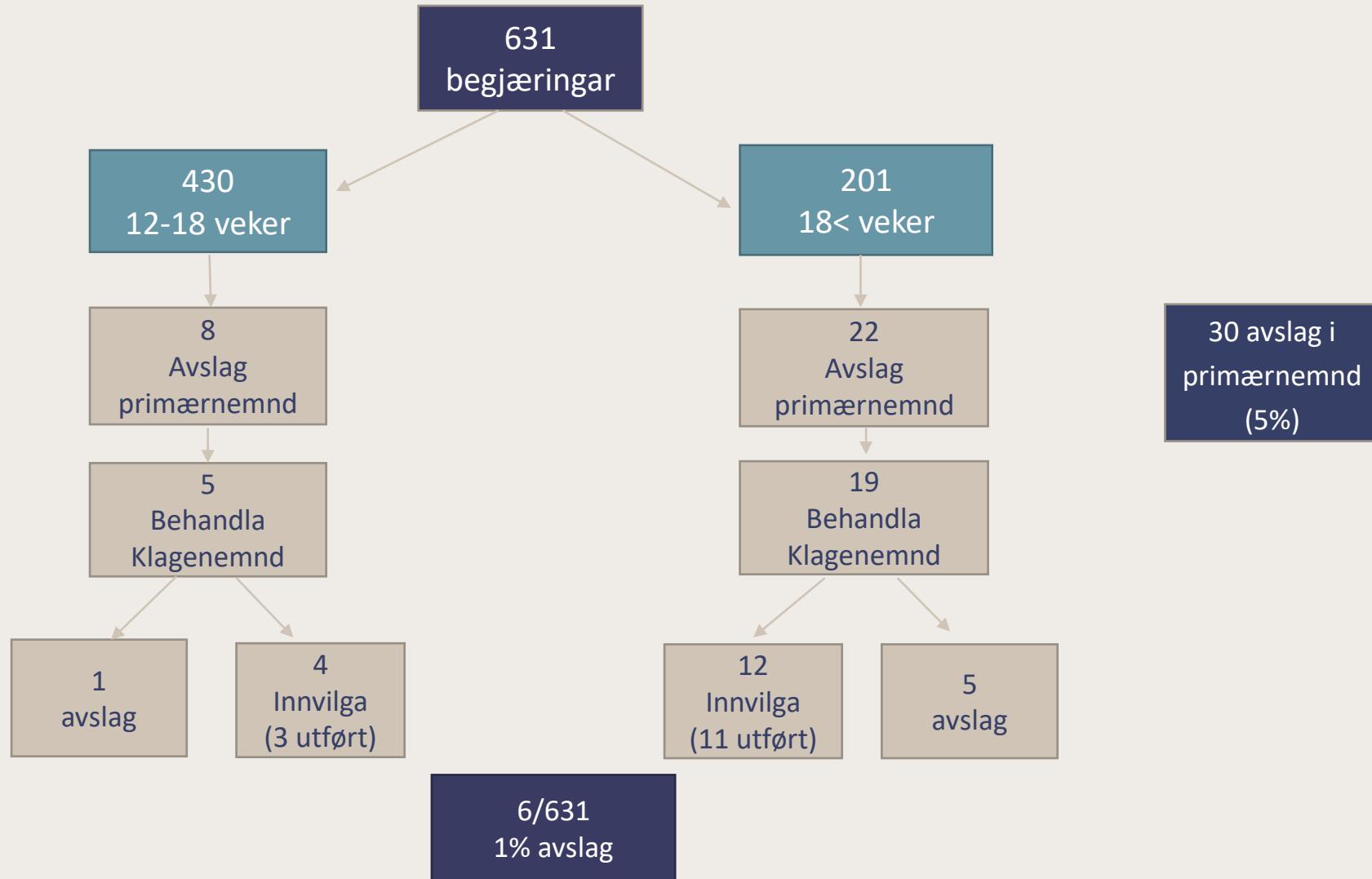

Figur 10. Utførte nemndbehandla svangerskapsavbrot etter abortlova § 2, tredje ledd, 2010-2019.

Fordeling av nemndabortar etter §2.3.c

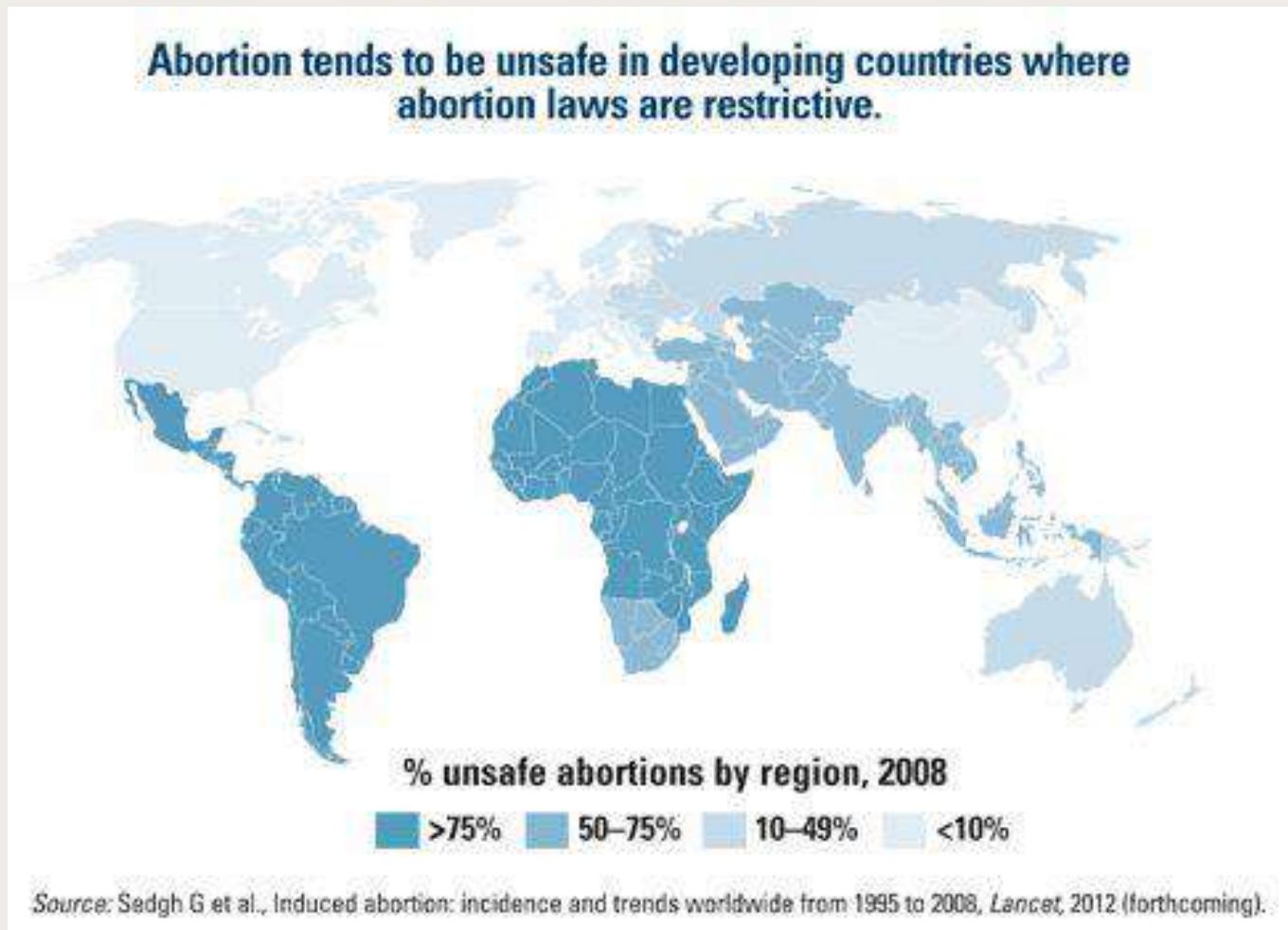
Nemndabortar i Noreg (2018)

Abort

Internasjonalt

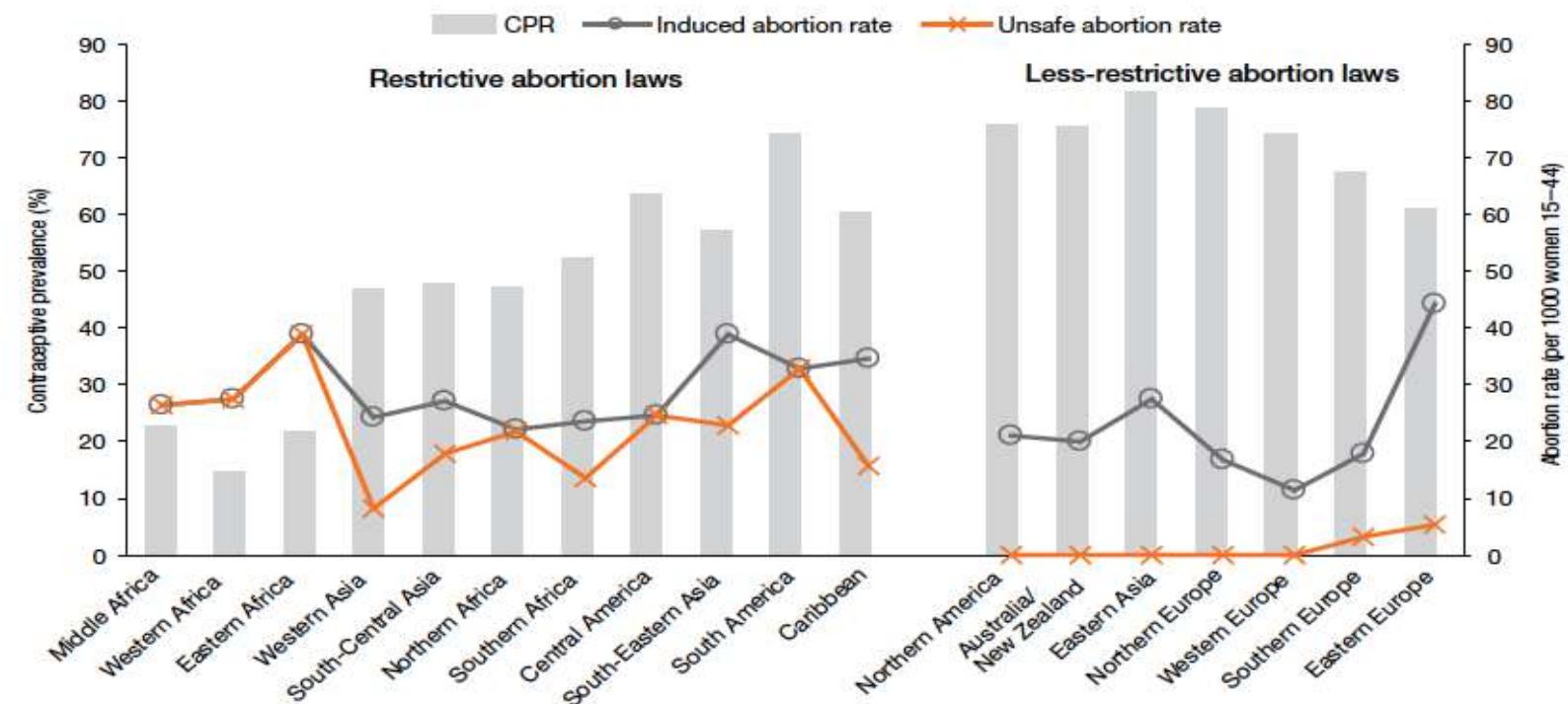
- 56,3 mill per år, 25 mill utrygge abortar og 23 000 dødsfall
- 8-13% all maternelle dødsfall
- 1/5-1/3 av alle svangerskap
- 1967 siste dødsfall grunna illegal abort i Noreg.

Lovleg tilgang reduserer rata

Induced abortion by subregions

Induced abortion rates in developed and developing country subregions by contraceptive prevalence (CPR) in 2008. Each grouping is ordered by decreasing total fertility rate (TFR).[†]

The World's Abortion Laws

The definitive record of the legal status of abortion in countries across the globe, updated in real time.

Find a Country

View by category

Prohibited Altogether

To Save the Woman's Life

To Preserve Health

Broad Social or Economic Grounds

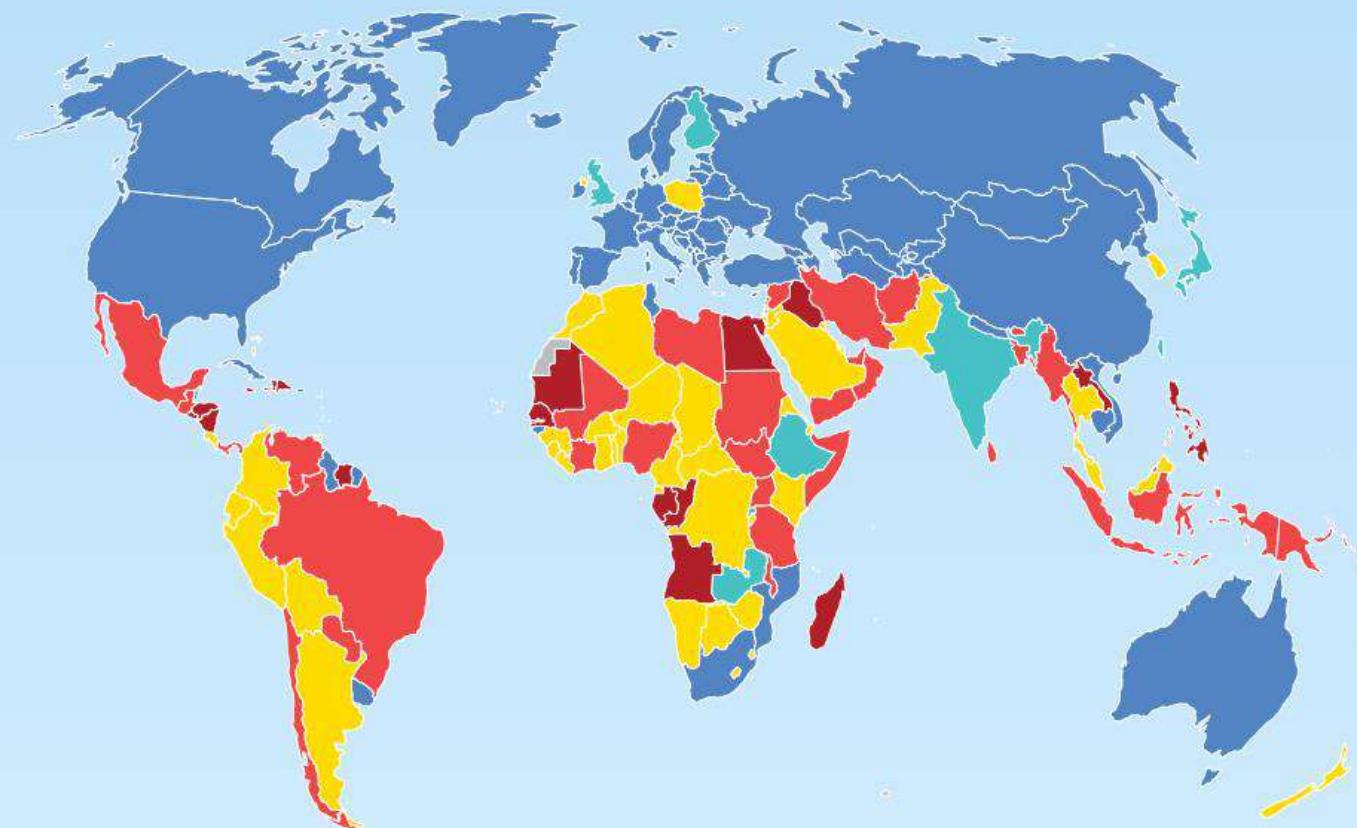

On Request (Gestational Limits Vary)

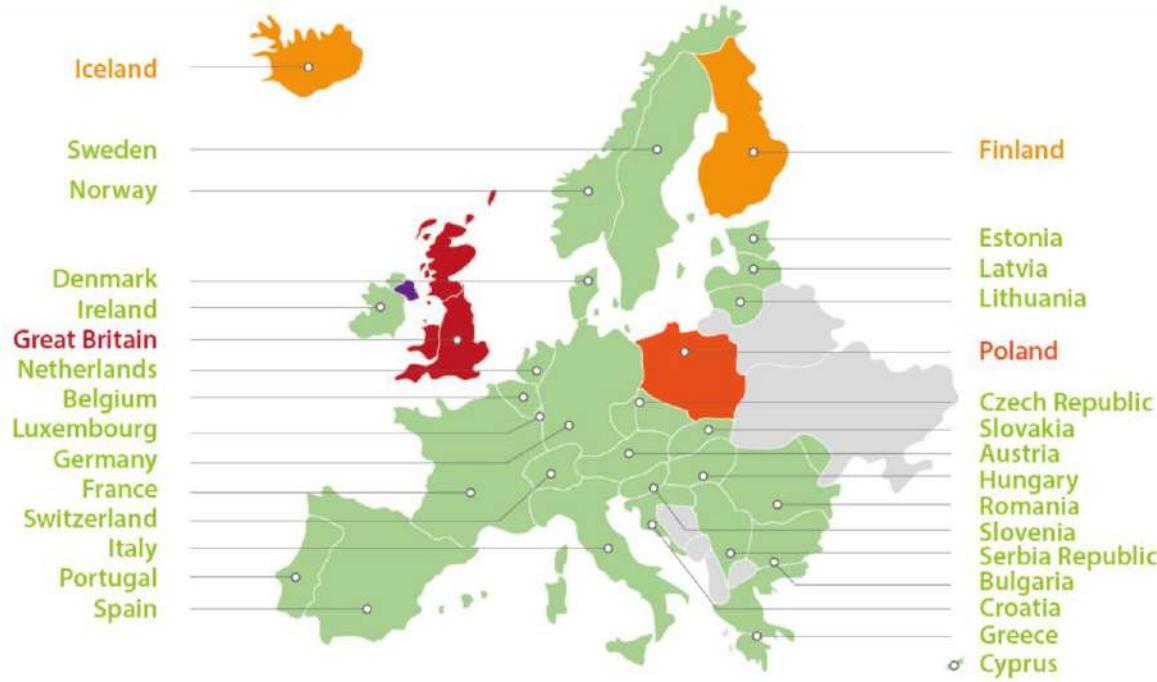

Filter current view

Indicators

Legal grounds for abortion

On request

- For economical or social reasons
- In case of rape or incest
- Because of foetal impairment
- To preserve a woman's mental health
- To preserve a woman's physical health
- To save a woman's life

For economical or social reasons

- Because of foetal impairment
- To preserve a woman's mental health
- To preserve a woman's physical health
- To save a woman's life

For economical or social reasons

- In case of rape or incest
- Because of foetal impairment
- To preserve a woman's mental health
- To preserve a woman's physical health
- To save a woman's life

To save a woman's life

On request abortion limit

Portugal	Bulgaria	Belgium	Austria	Sweden	The Netherlands
Serbia Republic	Croatia	France			
Slovenia	Cyprus	Germany			
	Czech Republic	Luxembourg			
	Denmark	Romania			
	Estonia	Spain			
	Greece				
	Hungary				
	Italy				
	Ireland				
	Latvia				
	Lithuania				
	Norway				
	Slovakia				
	Switzerland				

Italy: 12 weeks + 6 days
Data to be confirmed in Bulgaria, Cyprus, Greece, Latvia,
Netherlands, Serbia Republic, and Slovakia
Not applicable in the other countries

Siste endringar i abortlover

Internasjonalt

- Australia (førre lov ca 1969)
 - Australian capital territory – sjølvbestemt heile svangerskapet (2002)
 - Northern Territory – sjølvbestemt til 14 veker, legalt opp til 24 (2017)
 - Queensland – sjølvbestemt til 22 veker (2018)
 - Tasmania – sjølvbestemt til 16 veker (2013)
 - Victoria – sjølvbestemt til 24 veker (2008)
 - NSW – sjølvbestemt til 22 veker (2019)
 - Southern Australia 24 veker (2019)
- Irland – sjølvbestemt abort til 12 veker (2018)
- Island – sjølvbestemt abort opp til 22 veker (2019) (førre lova 1975)
- New Zealand – forslag om sjølvbestemt 20 veker (vedtatt fyrste runde i Parlamentet 2019)
- Sierra Leone – sjølvbestemt til 12 veker (2015), blokkert av presidenten
- Oaxaca – Mexico – sjølvbestemt til 12 veker (2019)
- Belgia – forslag om å auke sjølvbestemt frå 14 til 20 veker.
- Argentina – presidenten skal senda lov om 14 veker til behandling (2020)

Islands helseminister
uttalte

ICELAND – An already liberal abortion law further reformed: “ready for the 21st century”

Abortion rates per 1,000 women aged 15-49

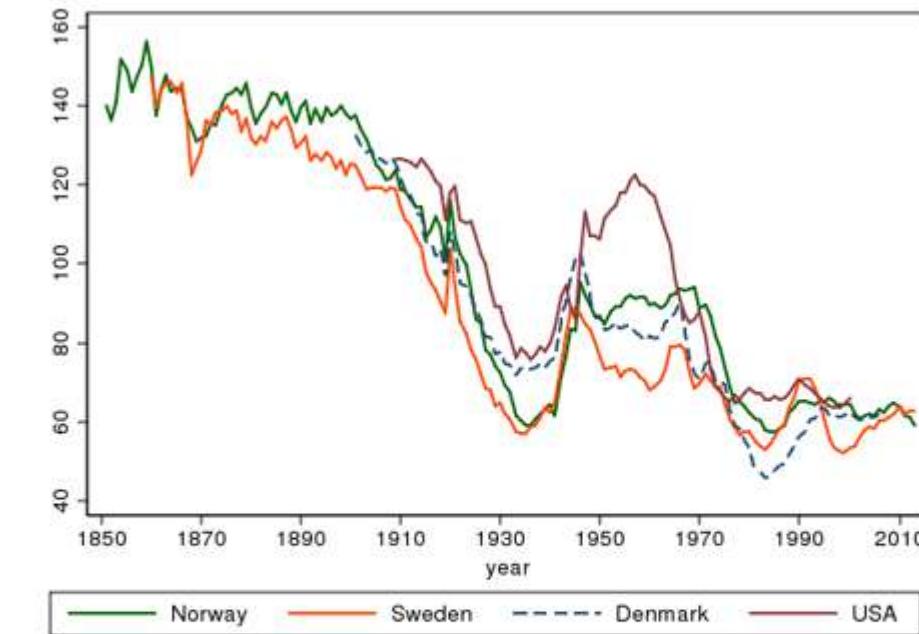
Data to be confirmed in Czech Republic, Denmark, Iceland, the Netherlands, and Slovakia
Women aged 15-44 in Belgium, England & Wales, the Netherlands, Spain, and Switzerland
No available data for other countries

Historiske fertilitetsrater

Internasjonalt

- Same trend i den vestlege verda
- Stor fertilitetsnedgang under den økonomiske krisa på 30-talet
- Boom etter krigen og nedgang frå 70-talet

Figure 4: General Fertility Rates in Norway, Sweden, Denmark and the U.S.

Notes: The figure plots the general fertility rate (GFR) in Norway, Sweden, Denmark and the U.S. The general fertility rate is the total number of births per 1000 women age 15-44 in the respective countries. The horizontal axis gives the child's year of birth

Source: Norway: see figure 1. Sweden: GFR calculated by the author using data from population statistics published by Statistics of Sweden. Denmark: Data are retrieved from StatBank Denmark. The U.S.: <http://www.cdc.gov/nchs/data/statab/t001x01.pdf>

Internasjonalt

Canada

Chart 1
Total fertility rate, Canada, 1926 to 2011

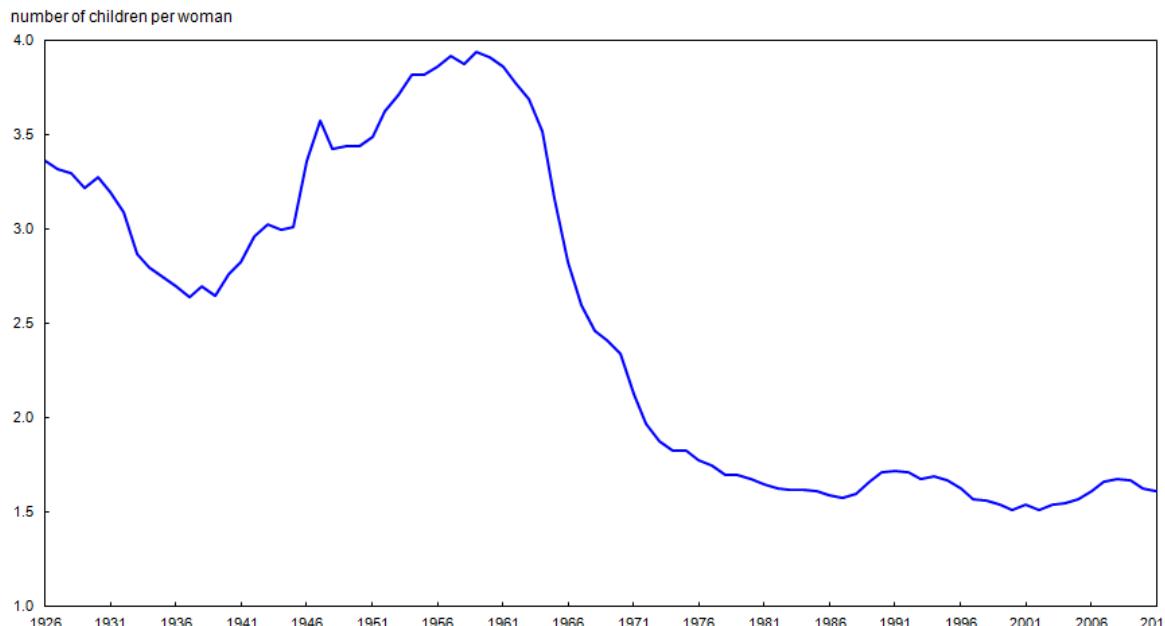
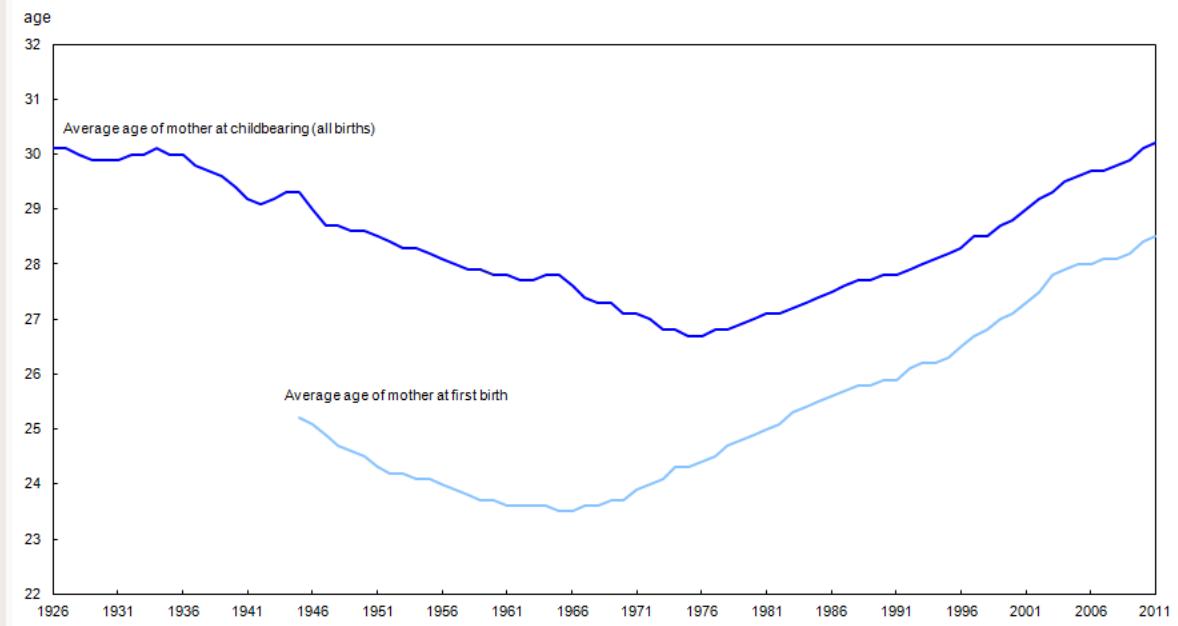
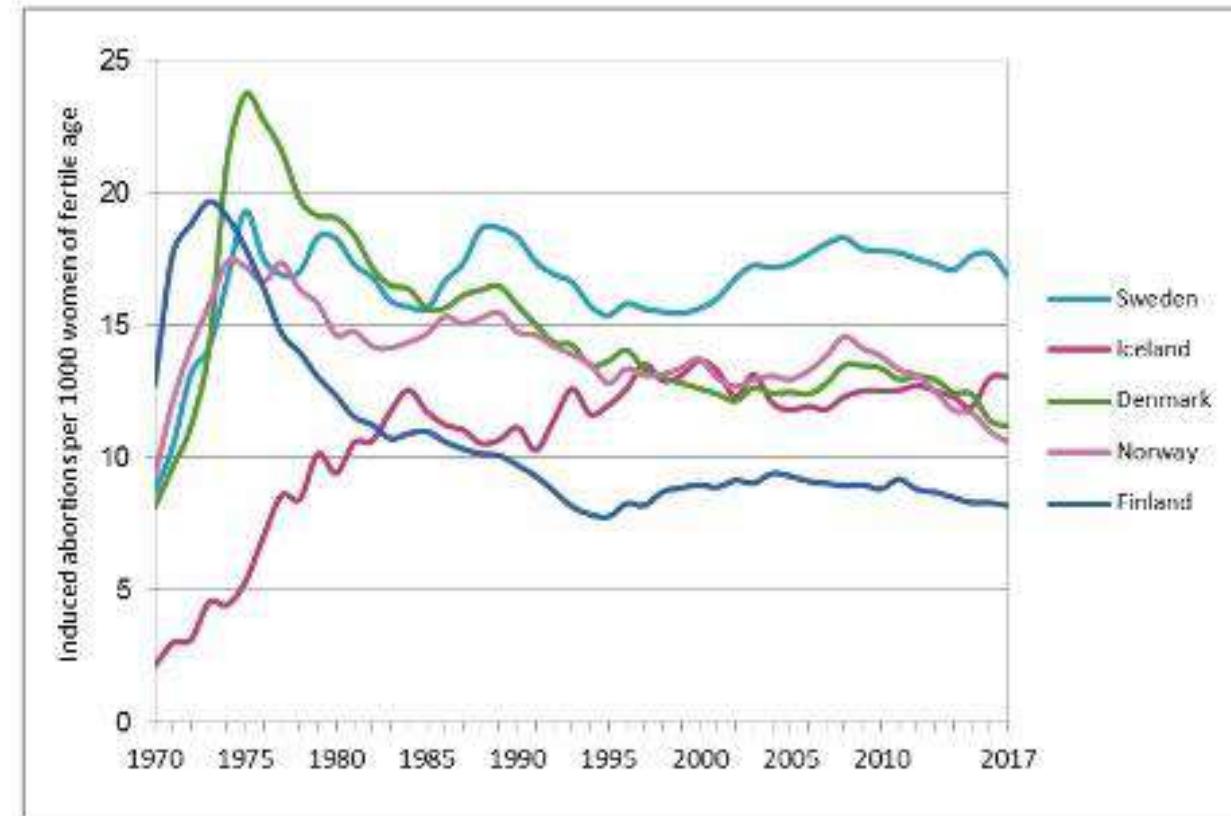

Chart 2
Average age of mother at first birth and at all births, Canada, 1926 to 2011

Norden

Induced abortions per 1000 women in fertile age (aged 15–49), 1970–2017

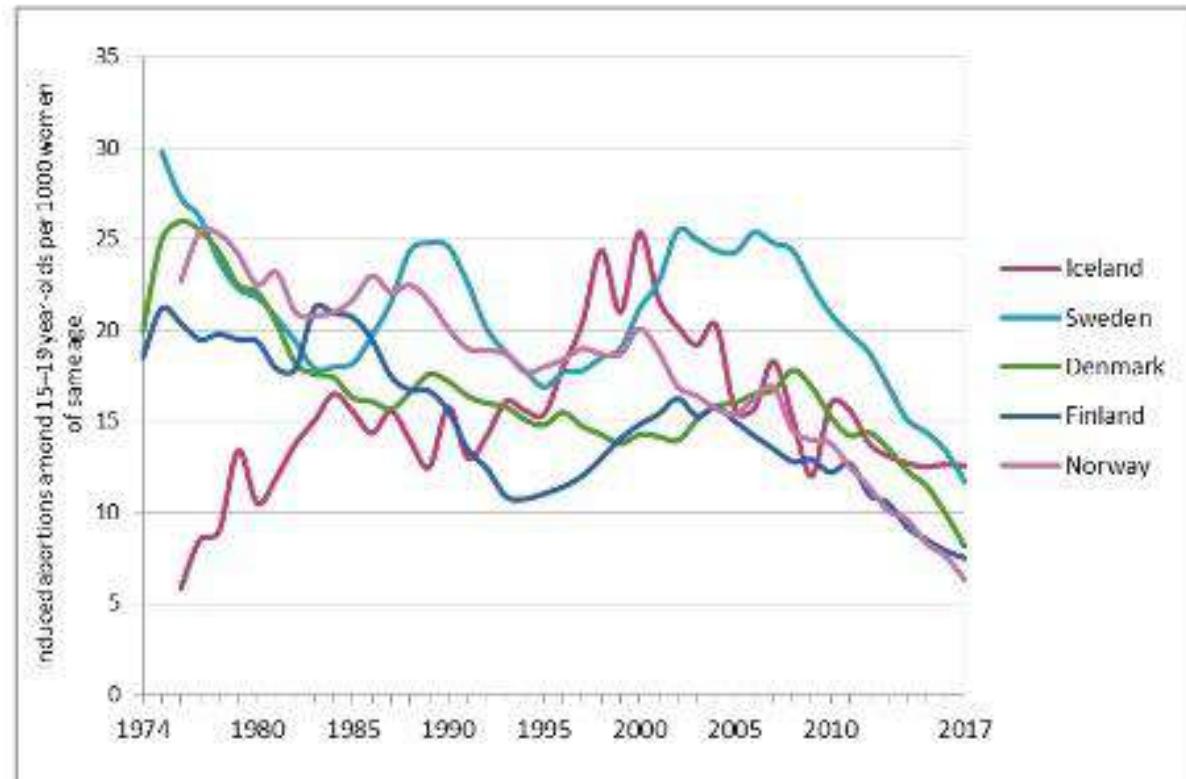

Source: THL, Induced abortions in the Nordic countries

Norden

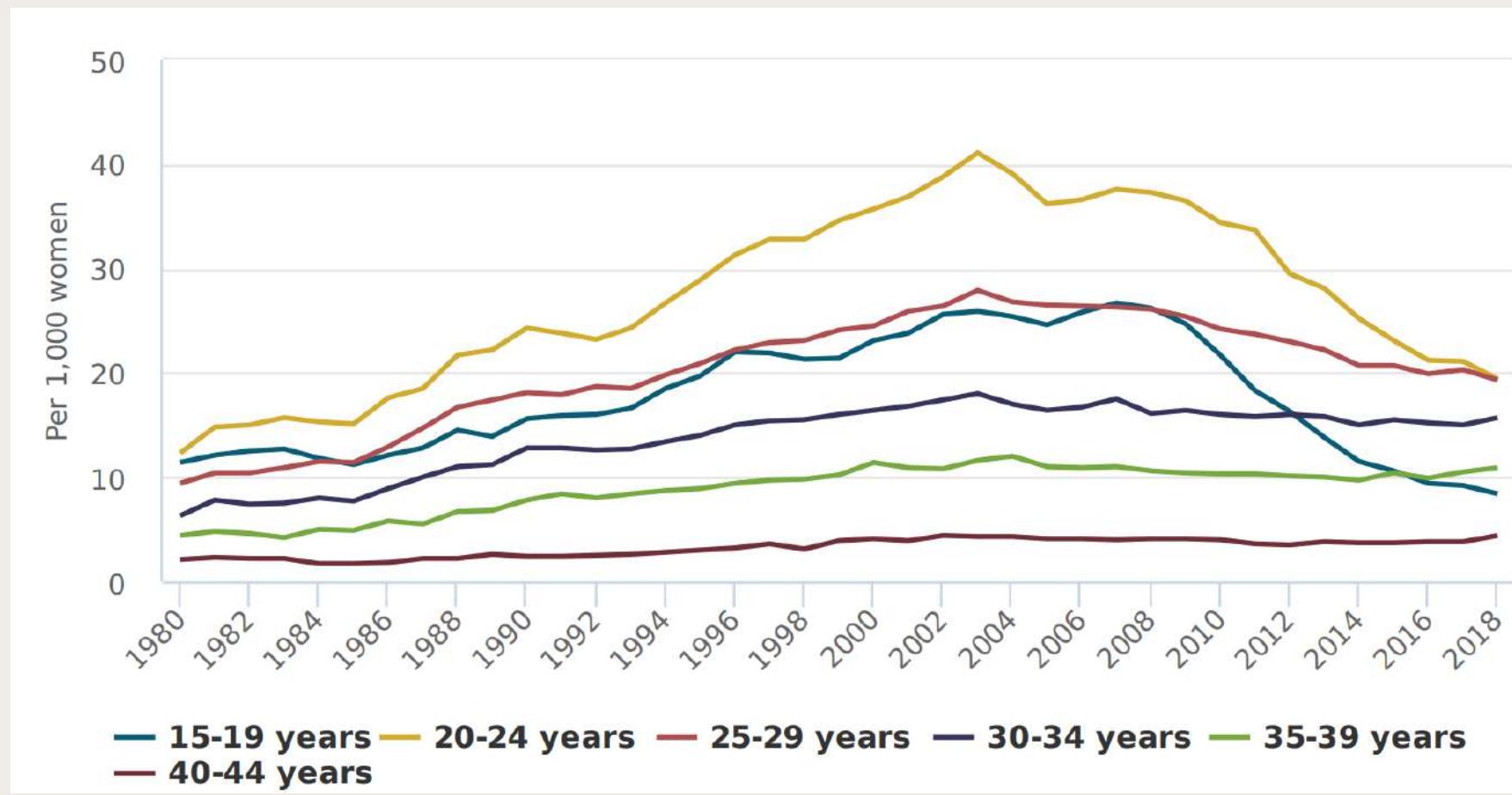
Under 20 år

Induced abortions among under-20s per 1000 women aged 15–19, 1974–2017

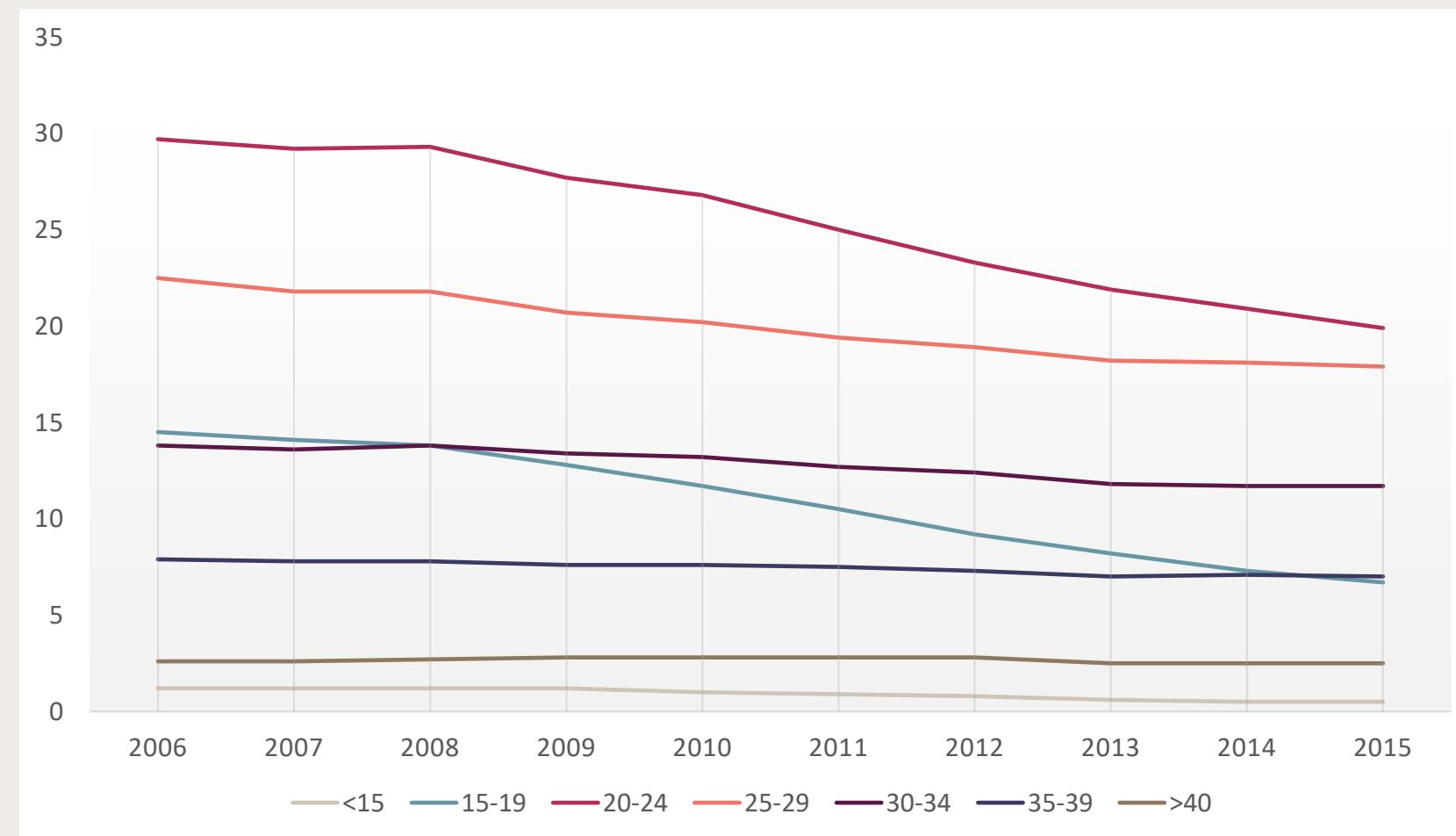
Abortstatistikk – New Zealand

Aldersspesifikke rater 1980-2018

Abortrater i USA (per 1000 kvinner)

2018 (2015)

Abortstatistikk England og Wales

2018

Figure 1: Age Standardised abortion rate per 1,000 women aged 15-44, England and Wales, 1970 to 2018

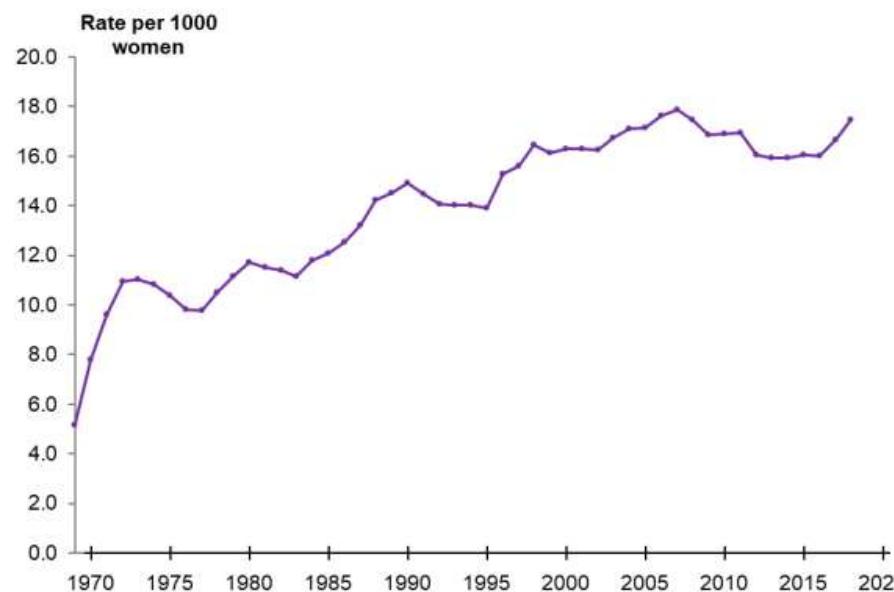
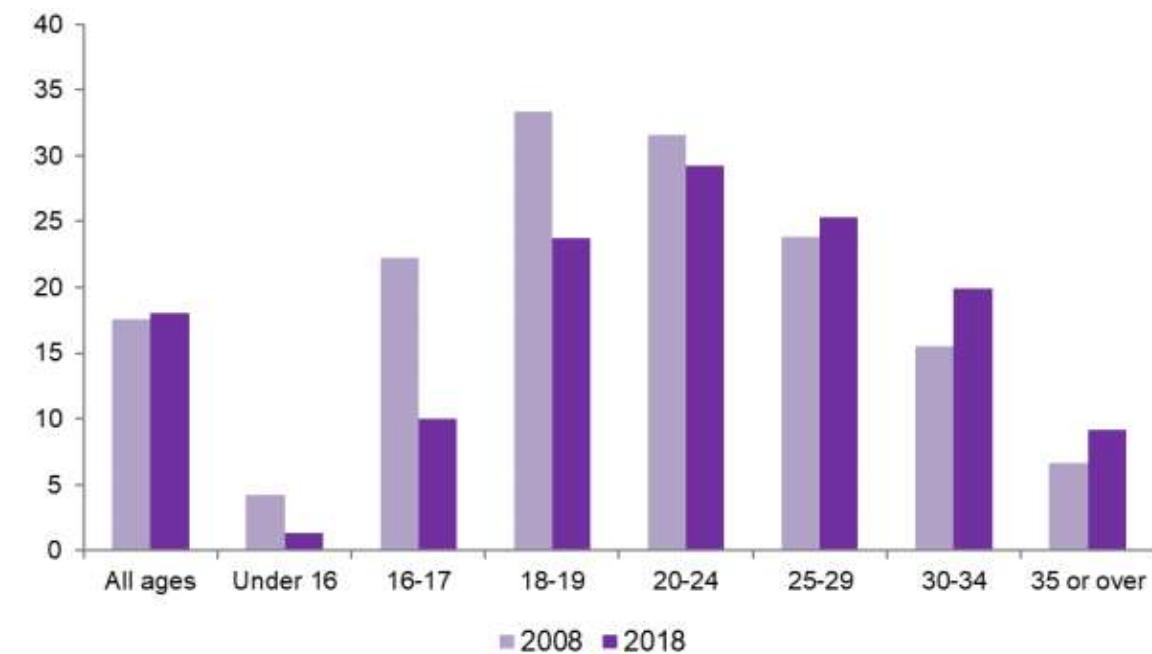

Figure 2b: Abortion rate per 1,000 women by age, England and Wales, 2008 and 2018

Abortstatistikk Scotland

2018

Figure 1a: Number of terminations of pregnancy, Scotland 1968 – 2018¹

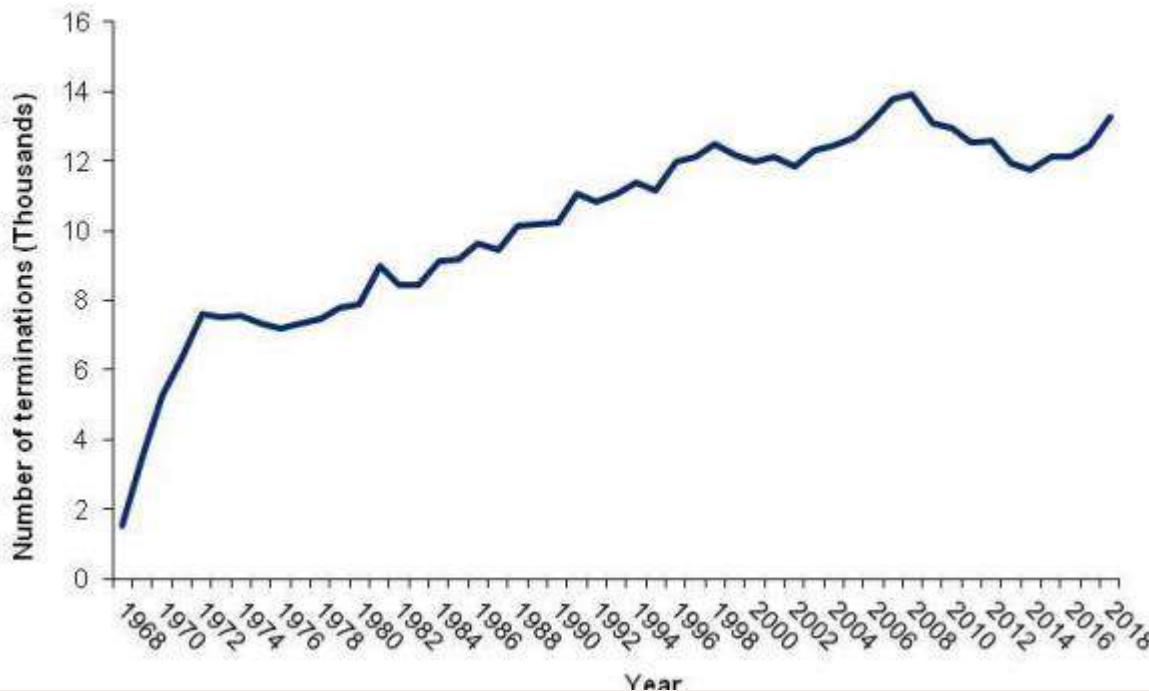
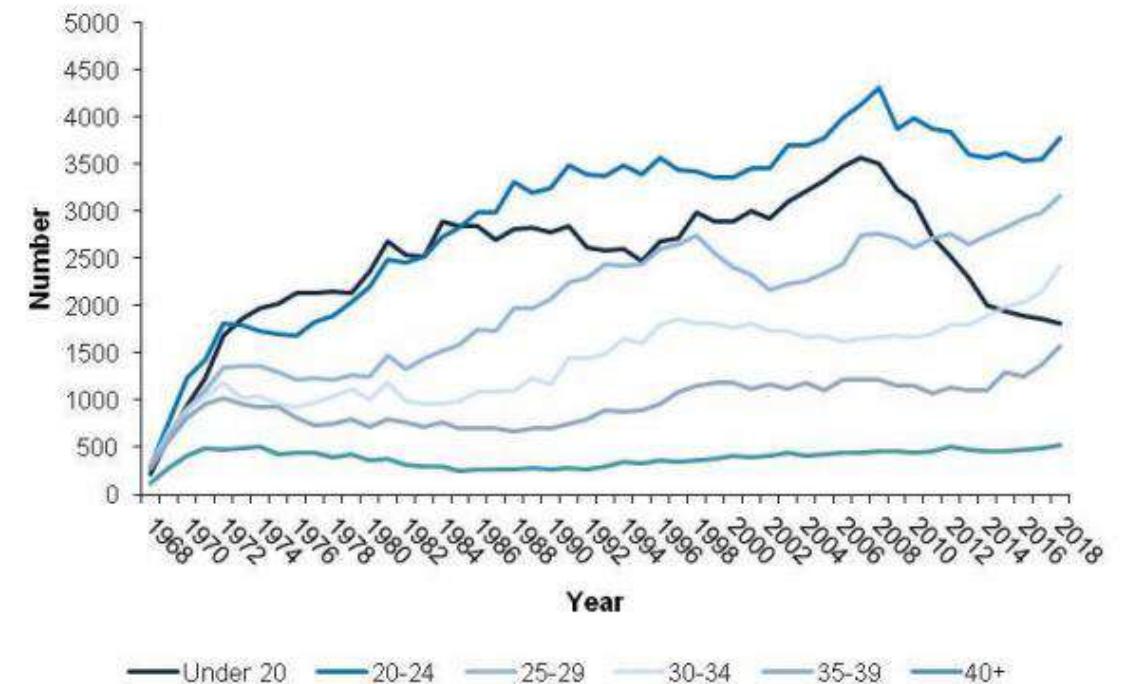

Figure 2a: Number of terminations by age group of woman; 1968 – 2018¹

Konklusjon

- Aborttala er fallanda spesielt blant dei under 25 år
- Dette er ein internasjonal trend
- Ein ser eit samtidig fall i fødselsratene
- 4,5 % av alle abortar er etter 12. veke. 1% får avslag i nemnd.
- Ingen samanhang mellom abortrate og øvre grense for sjølvbestemt abort
- Er det ei ny bølge med liberalisering av gamle lover?